

Příprava naučné stezky s význačnými geologickými lokalitami na Uherskobrodsku

Lom Bučník u Komně, foto: TB

Autor: Tomáš Beníček Vedoucí: doc. RNDr. Jindřich Štelcl, CSc.

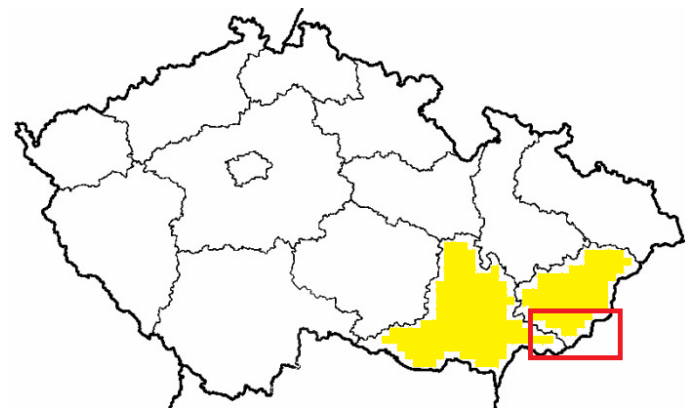
Úvod + cíle práce

Příprava a zpracování podkladů pro vytvoření naučné geologické stezky východně od Uherského Brodu, zaměřené na významné horniny a minerály nacházející se v oblasti.

- Charakteristika oblasti Bílých Karpat včetně přírodních poměrů
- Hlubší geologická a geomorfologická charakteristika oblasti a jednotlivých lokalit
- Dokumentace a sběr nejvýznamnějších hornin a minerálů nacházejících se na vybraných lokalitách
- Sběr vzorků pro vytvoření výbrusů. Jejich studium a vytvoření mikrofotografií
- Propojení jednotlivých lokalit naučnou stezkou.
- Vytvoření informačních tabulí k jednotlivým lokalitám s uvedením přírodních poměrů na lokalitě a popisem nejvýznamnějších nerostů spolu s jejich vyobrazením

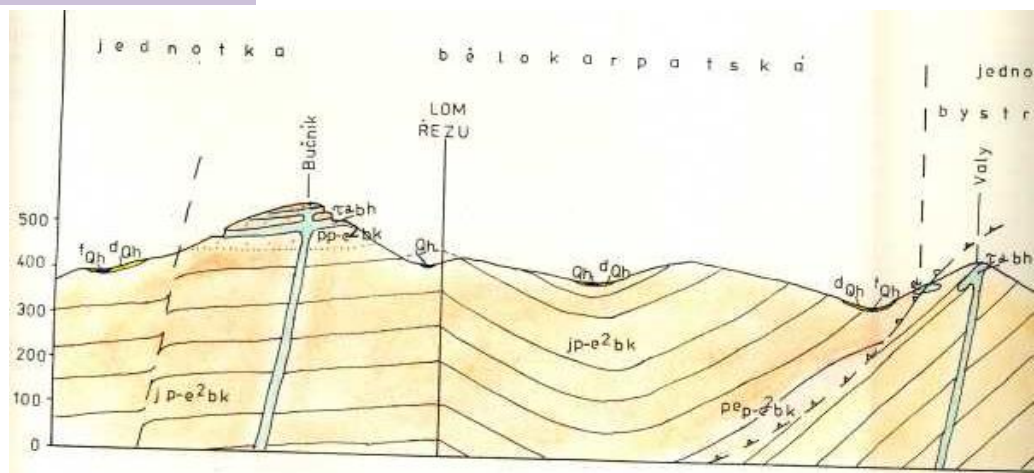
Geologická stavba Bílých Karpat

- **Jihovýchodní Morava**, při obou stranách státní hranice se Slovenskem
- Nejvyšší vrchol: **Velká Javořina** (970 m n. m.)
- CHKO Bílé Karpaty

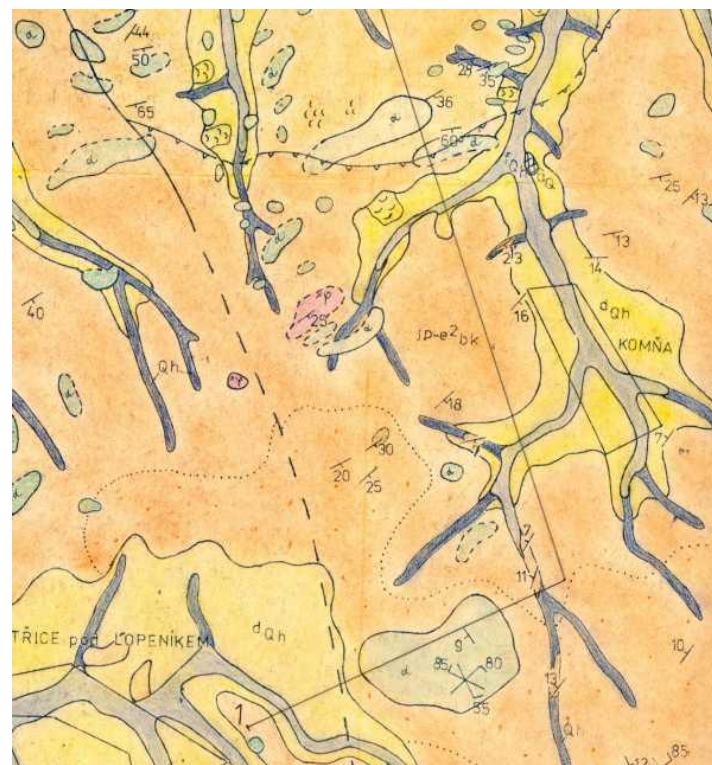
- Flyšové pásmo Karpat (paleocén – eocén)
- **Magurská skupina příkrovů:**
 - Bělokarpatská jednotka
 - Bystrická jednotka – spod bělokarpatské v oblasti **nezdenického zlomu**
 - Račanská jednotka

- Flyšové horniny se střídají s vrstvami **vápence** – zvětrávání – vápenité půdy a voda
- **Neovulkanity** mezi Suchou Lozí a Bojkovicemi

Geologie zkoumaných lokalit

- **Pravé a ložní žíly** neovulkanitů
- Nezdenický zlom – výstupní cesta magmatu
- **Trachyandezity** (světlé) s porfyrickými vyrostlicemi amfibolu, plagioklasu nebo bez nich
- **Bazalty** (tmavé) s obsahem pyroxenu, olivínu
- **Metamorfované horniny** na kontaktu magmatických žil se sedimenty

Zdroj: <http://pruvodce.geol.morava.sci.muni.cz/komna/obrazek1.htm>

apatit, amfibol, biotit, galenit, grafit, chalcedon, chalkopyrit, limonit, malachit, porcelanit, pyrrhotin, sfalerit, cristobalit, tridymit, ankerit, baryt, křemen, molybdenit, kalcit, sádrovec, siderit.

Metody výzkumu

- Kvalitativní výzkum
- Analýza dokumentů s obdobou tematikou
- Pozorování (nezúčastněné)
- Studium geologických a topografických map
- Fotografická dokumentace lokality a výzkumných vzorků
- Sběr vzorků pro vytvoření výbrusů
- Mikroskopické pozorování výbrusů, jejich popsání a vytvoření mikrofotografie
- Studium turistických map pro vytvoření naučné stezky

Oblast výzkumu

- **Obce:** Bánov, Bojkovice, Bystřice pod Lopeníkem, Komňa, Nezdenice, Starý Hrozenkov, Suchá Loz, Záhorovice

Mapa zkoumaných lokalit, zdroj: <http://mapy.cz>

Výzkum jednotlivých lokalit

BÁNOV

- Lomy: Hrad, Skalky, Ordějov
- Těžba: trachyandezit

NEZDENICE

- Lomy:
U kyselky, V háji
- Těžba:
trachyandezit

Výzkum jednotlivých lokalit

KOMŇA

- Lomy: Bučník (fungující), Rasová
- Těžba: trachyandezit, pískovec

ZÁHOROVICE

- Lom: Modrá voda
- Těžba: trachyandezit

Fota: TB

Výzkum jednotlivých lokalit

BYSTŘICE P. LOP.

STARÝ HROZENKOV

SUCHÁ LOZ

BOJKOVICE

Fota: TB, M. Bedáň
(<http://miroslavbedan.webz.cz>)

Prameny a literatura

ADAMOVÁ, M., KREJČÍ O. a PŘICHYSTAL, A. (1995): Neovulkanity východně od Uherského Brodu. – Geol. výzk. Mor. Slez. v 1995, 12-15, Brno.

BEDÁŇ, M. (2006a): Současný stav některých lokalit v neovulkanitech na Uherskobrodsku. 1. část . Minerál, Roč. 14, č. 2, 129-139, Brno.

BEDÁŇ, M. (2006b):. Současný stav některých lokalit v neovulkanitech na Uherskobrodsku. 2. část . Minerál, Roč. 14, č. 3, 213-218, Brno.

PŘICHYSTAL, A. *Mineralogicko-chemické studium nerostných asociací na lokalitě Bučník (Komňa u Bojkovic)*. – MS, diplomová práce, Přír. fak. UJEP Brno, 1974

KRYSTEK, Ivan. *Alkalické vyvřeliny na jihovýchodní Moravě*. – Geol. Práce 1955, 41, 103-130. Bratislava.

KUČA, P. *Biele Bílé Karpaty: Chráněná krajinná oblast*. Bratislava: Ekológia, 1992. 380 s. ISBN 8085559099.

Vávra V., Štelcl J. (2014): Významné geologické lokality Moravy a Slezska.- MUNI Press, Masarykova univerzita, Brno, 287 s. ISBN 978-80-210-6715-8.